

STAN WYPADKOWOŚCI W PSP

ACCIDENTS IN STATE FIRE SERVICE

W roku 2005 w stosunku do 2004 r. nastąpiło zwiększenie liczby akcji ratowniczych o 7,2% oraz wzrost udziału ratowników w tych akcjach o 11,9%.

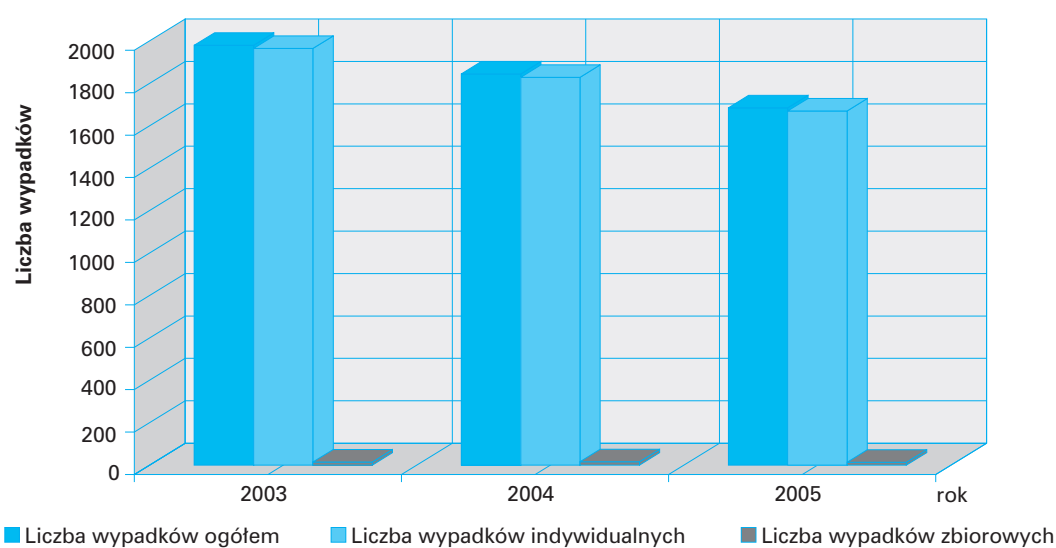
Tabela 12. Akcje ratownicze i wypadki w latach 2004–2005

Rok	Akcje ratownicze		Ratownicy uczestniczący w akcjach ratowniczych		Wypadki		Poszkodowani w wypadkach	
	liczba	% przyrostu w stosunku do roku poprzedniego	liczba	% przyrostu w stosunku do roku poprzedniego	liczba	% przyrostu w stosunku do roku poprzedniego	liczba	% przyrostu w stosunku do roku poprzedniego
2004	356 977	-11,4	2 127 270	-17,8	1844	-6,9	1878	-6,6
2005	382 810	7,2	2 380 960	11,9	1684	-8,7	1703	-9,4

Dane zamieszczone w tabeli wskazują, że w 2005 r. wraz ze wzrostem liczby akcji ratowniczych oraz liczby ratowników uczestniczących w tych akcjach, nastąpiło zmniejszenie liczby wypadków o 8,7% i spadek liczby osób poszkodowanych w tych wypadkach o 9,4%.

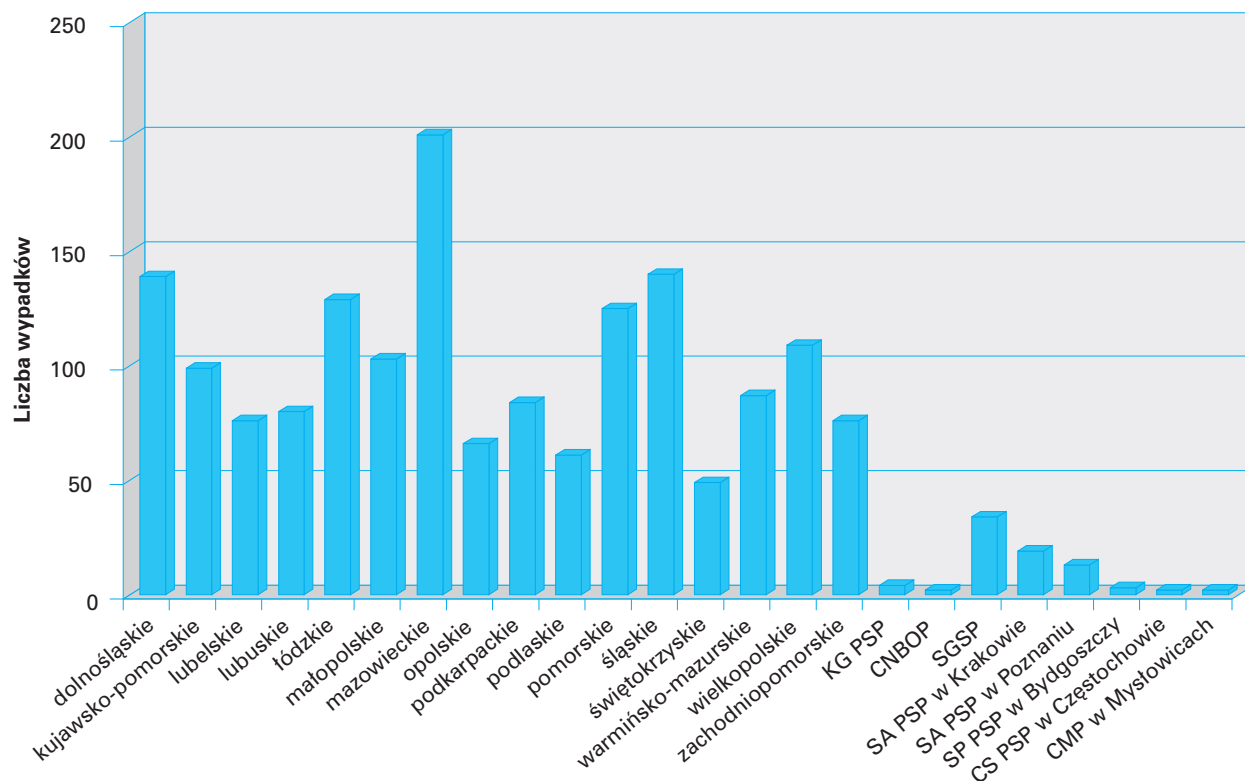
Tabela 13. Liczba wypadków indywidualnych i zbiorowych w latach 2003–2005

Wypadki	Liczba wypadków w latach		
	2003	2004	2005
Ogółem	1979	1844	1684
Indywidualnych	1964	1828	1670
Zbiorowych	15	16	14

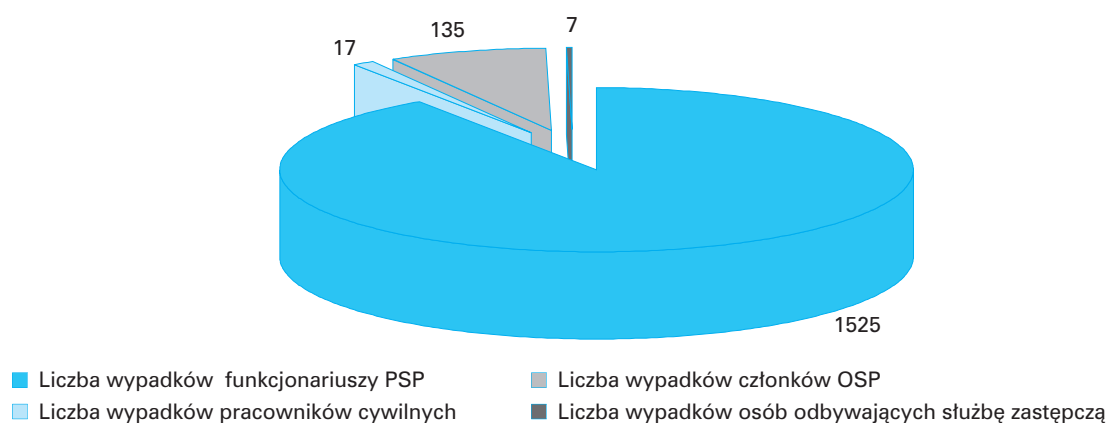

Rys. 16. Liczba wypadków w latach 2003–2005

W roku 2005 nastąpił spadek o 160 liczby wypadków, jakie zdarzyły się w stosunku do 2004 r., w tym zmniejszenie o 158 liczby wypadków indywidualnych oraz o 2 wypadki zbiorowe.

Rys. 17. Liczba wypadków w województwach i jednostkach organizacyjnych PSP w 2005 r.

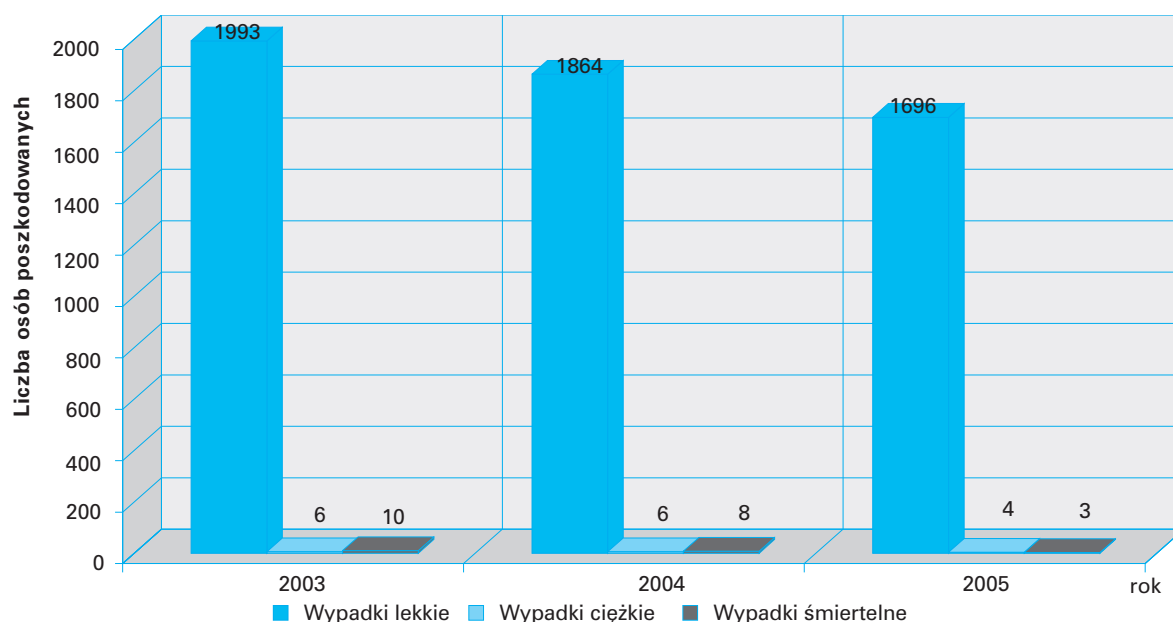
Rys. 18. Wypadki w roku 2005

Tabela 14. Liczba wypadków w poszczególnych grupach w 2005 r.

Wypadki	Liczba wypadków			
	funkcjonariuszy PSP	pracowników cywilnych	członków OSP	osób odbywających służbę zastępczą
Ogółem	1525	17	135	7
Indywidualnych	1513	17	133	7
Zbiorowych	12	–	2	–

Na ogólną liczbę wypadków w 2005 r. składają się:

- 1525 wypadków funkcjonariuszy PSP (90,5% ogólnej liczby wypadków);
- 17 wypadków pracowników cywilnych (1% ogólnej liczby wypadków);
- 135 wypadków członków OSP (8% ogólnej liczby wypadków);
- 7 wypadków osób odbywających służbę zastępczą (0,5% ogólnej liczby wypadków).

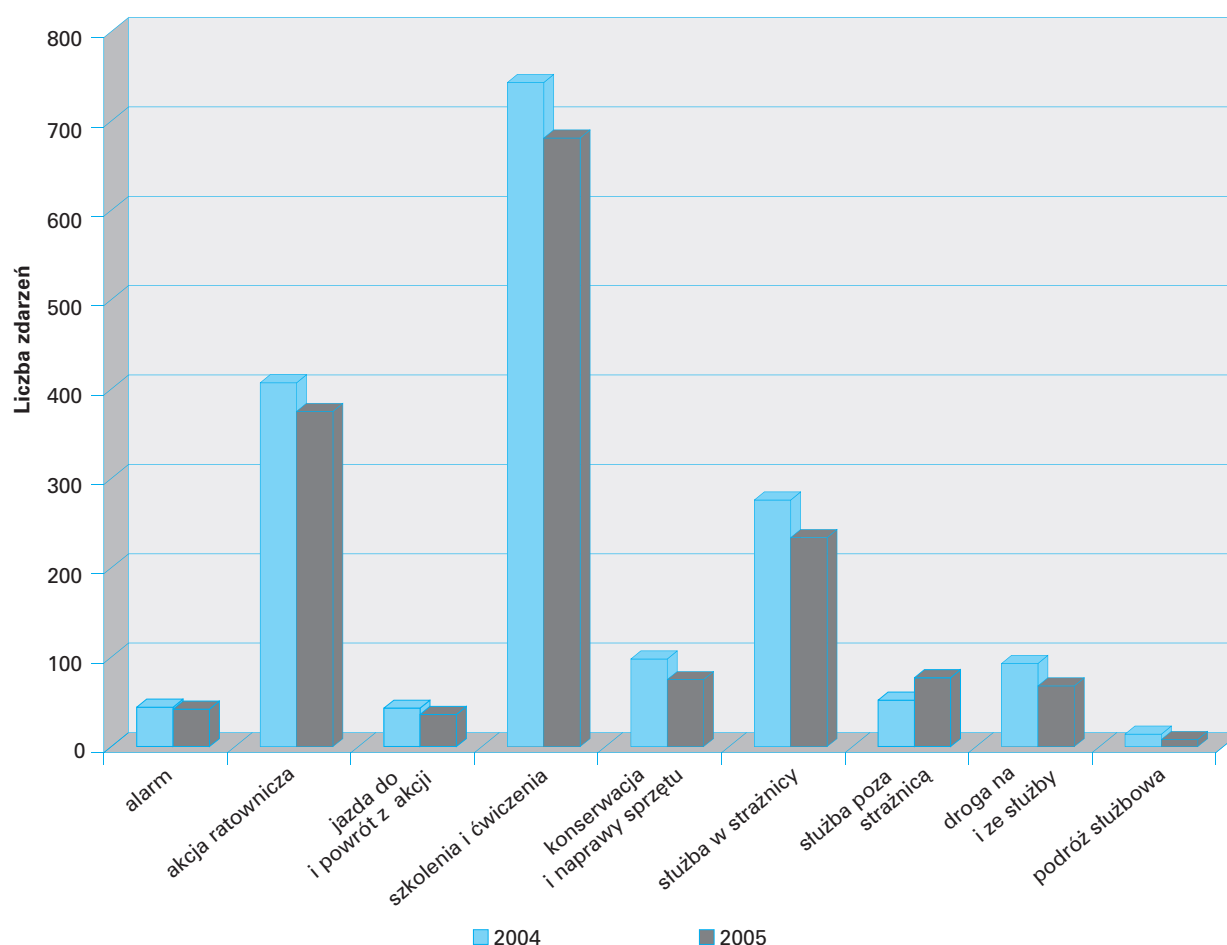

Rys. 19. Liczba osób poszkodowanych w wypadkach lekkich, ciężkich i śmiertelnych w latach 2003–2005

Analiza powyższych danych pozwala stwierdzić, że na przestrzeni ostatnich trzech lat wraz ze zmniejszeniem liczby wypadków, proporcjonalnie zmniejszyła się także liczba osób w nich poszkodowanych. W 2005 r. obrażeniom lekkim uległo 1696 osób, tj. o 168 osób mniej niż w roku 2004. Zmalała o 2 liczba poszkodowanych w wypadkach ciężkich, natomiast liczba wypadków śmiertelnych zmniejszyła się z 8 do 3.

Tabela 15. Okoliczności powstania wypadków w latach 2004–2005

Rok	Wypadki powstałe podczas								
	alarmu	akcji ratowniczej	jazdy do i powroty z akcji, manewrów, zawodów, ćwiczeń	szkolenia i ćwiczenia	konserwacji, napraw sprzętu i urządzeń	innej służby		drogi na służbę i ze służby	podróży służbowej
						w strażnicy	poza strażnicą		
2004	44	407	43	743	98	276	52	93	14
2005	42	375	36	681	77	236	77	68	8

Rys. 20. Okoliczności powstawania wypadków w latach 2004–2005

Podobnie jak w roku 2004, najwięcej wypadków w 2005 r., tj. 681 (40,4% wszystkich wypadków) miało miejsce podczas „szkolenia i ćwiczeń”. Nastąpił spadek liczby ww. zdarzeń w stosunku do roku poprzedniego o 62 przypadki (8,4%).

375 wypadków, o 32 mniej, powstało podczas „akcji ratowniczej” (22,2% ogólnej liczby wszystkich wypadków). Stanowi to spadek o 7,9% w stosunku do roku 2004.

236 wypadków zdarzyło się podczas „innej służby w strażnicy”, co oznacza spadek o 14,5%.

Z analizy wynika, że najmniej wypadków powstaje podczas podróży służbowej – 8 (spadek o 6), jazdy do i powroty z akcji, manewrów, zawodów, ćwiczeń – 36 (spadek o 7) oraz ogłoszenia alarmu – 42 (spadek o 2). Zanotowano jedynie zwiększenie liczby wypadków o 25 (wzrost o 48%) podczas „innej służby poza strażnicą”.

W 2005 r. „wskaźnik częstotliwości wypadków” – (liczba poszkodowanych \times 1000, podzielone przez liczbę strażaków biorących udział w akcjach ratowniczych) wynosi 0,72 i jest niższy o 18,2% niż w roku 2004.

Tabela 16. Przyczyny powstawania wypadków w latach 2004–2005

Przyczyny powstawania wypadków	Rok	
	2004	2005
Wady konstrukcyjne materiałowe, niewłaściwe wykonanie lub lokalizacja czynnika materialnego	20	19
Utrata wytrzymałości, awaria, naruszenie konstrukcji lub czynnika materialnego	65	61
Niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego	34	23
Trudne, nierówne, śliskie przejścia i podłoże	325	276
Brak, nieużycie, niewłaściwy dobór lub niesprawność środków ochronnych	39	25
Niewłaściwa organizacja pracy	5	9
Nieprzestrzeganie przepisów i zasad bhp, niewłaściwe wykonywanie pracy	36	24
Niewłaściwy stan psychofizyczny	6	38
Nieprawidłowe zachowanie się, nieostrożność	1029	933
Brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bhp, albo niedostateczne przygotowanie zawodowe	5	5
Nagłe przypadki medyczne i inne przyczyny	206	187

Z analizy tabeli wynika, że najczęstsze przyczyny wypadków to:

- „nieprawidłowe zachowanie się, nieostrożność” – 55,4% wszystkich przypadków – spadek w stosunku do roku 2004 o 9,4%;
- „trudne, nierówne, śliskie przejście, podłoże” – 16,3% wszystkich przypadków – spadek w stosunku do roku 2004 o 15,1%;
- „nagłe przypadki medyczne i inne przyczyny” – 11,1% wszystkich przypadków – spadek w stosunku do roku 2004 o 9,3%;
- „utrata wytrzymałości, awaria, naruszenie konstrukcji” – 3,6% wszystkich przypadków – spadek w stosunku do roku 2004 o 6,2%;
- „niewłaściwy stan psychofizyczny” – 2,2% wszystkich przypadków – 6-krotny wzrost w stosunku do roku 2004.

Tabela 17. Wydarzenia powodujące wypadki w latach 2004–2005

Wydarzenia powodujące wypadki	Rok	
	2004	2005
Uderzenie, przygniecenie przez spadający, wysypujący, wylewający się czynnik materialny	93	62
Zetknięcie się lub uderzenie o nieruchome czynniki materialne	222	202
Zetknięcie się, uderzenie, pochwycenie, przygniecenie przez czynniki materialne będące w ruchu	169	195
Potknięcie się, poślizgnięcie, utrata równowagi, upadek, w tym z wysokości, do zagłębień i otworów	853	742
Wypadek komunikacyjny	43	33
Skrajne temperatury, uciążliwe warunki atmosferyczne	19	20
Porażenie prądem elektrycznym	2	1
Wybuch	2	7
Zetknięcie się z substancjami chemicznymi, zakaźnymi, promieniowaniem i innymi czynnikami niebezpiecznymi i szkodliwymi	36	24
Fizyczne obciążenie dynamiczne	190	192
Inne wydarzenia (kontakt ze zwierzętami, zadziaływanie sił przyrody)	135	114

Z analizy tabeli wynika, że najczęstsze wydarzenia powodujące wypadki to:

- „potknięcie się, poślizgnięcie, utrata równowagi” – 44% wszystkich zdarzeń – spadek w stosunku do roku 2004 o 13,1%;
- „zetknięcie się lub uderzenie o nieruchome czynniki materialne” – 11,9% wszystkich zdarzeń – spadek w stosunku do roku 2004 o 9,1%;
- „zetknięcie się, uderzenie, pochwycenie, przygniecenie przez czynniki materialne będące w ruchu” – 11,5% wszystkich zdarzeń – wzrost w stosunku do roku 2004 o 15,3%;
- „fizyczne obciążenie dynamiczne” – 11,4% wszystkich zdarzeń – stały poziom w stosunku do roku 2004.

Analogicznie jak w roku 2004 najmniej bezpośrednich wydarzeń powodujących wypadek było spowodowanych porażeniem prądem elektrycznym i wybuchem.

Tabela 18. Okoliczności wystąpienia zagrożeń w latach 2004–2005

Rok	Zagrożenie wystąpiło podczas										
	działań gaśniczych	ratownictwa				szkolenia	konserwacji i napraw	służby i pracy w jednostce w odniesieniu do			
		technicznego	wysokościowego	chemiczno-ekologicznego	wodnego			konstrukcji lub budowy budynku albo jego elementów	maszyn, instalacji, narzędzi i innych urządzeń technicznych w obiekcie	pomieszczeń i stanowisk pracy	sprzętu pożarniczego ochronnego jednostki
2004	341	73	7	11	9	753	105	107	68	170	166
2005	271	68	10	14	8	692	93	116	87	299	121

Z analizy tabeli wynika, że największa liczba zagrożeń wystąpiła podczas:

- „szkolenia” – 692 przypadki – spadek w stosunku do roku 2004 o 61 przypadków;
- „prowadzenia działań gaśniczych” – 271 przypadków – spadek w stosunku do roku 2004 o 70 przypadków;
- „służby i pracy w jednostce w odniesieniu do pomieszczeń i stanowisk pracy” – 299 przypadków – wzrost w stosunku do roku 2004 o 129 przypadków.

Stosunkowo najmniej zagrożeń wystąpiło podczas ratownictwa wysokościowego – 10 (wzrost o 3), chemiczno-ekologicznego – 14 (wzrost o 3) oraz wodnego – 8 przypadków (spadek o 1).

Z analizy tabeli 19 wynika, że najczęściej doznawanymi obrażeniami są:

- „złamania, pęknięcia kości i zwichnięcia” – 896 przypadków – 53,2% wszystkich wypadków – spadek w stosunku do roku 2004 o 11,3%;
- „stłuczenia” – 273 przypadków – 16,2% wszystkich wypadków – stały poziom w stosunku do roku 2004;
- „rany” – 151 przypadków – 8,9% wszystkich wypadków – spadek w stosunku do roku 2004 o 11,7%;

- „inne następstwa” – 177 przypadków – 10,5% wszystkich wypadków – spadek w stosunku do roku 2004 o 17%.

Tabela 19. Charakterystyka następstw wypadków w latach 2004–2005

Rodzaj obrażeń	Rok	
	2004	2005
Utrata kończyn lub ich części	0	2
Złamania, pęknięcia kości, zwichnięcia	1010	896
Stłuczenia	271	273
Rany	171	151
Oparzenia	38	44
Obrażenia wewnętrzne	28	33
Zatrucia	16	11
Uszkodzenie wzroku	21	20
Porażenie prądem elektrycznym	0	1
Niedowłady, udary, zawały serca	7	7
Inne następstwa	213	177

SUMMARY

Compared with 2004, despite a greater number of rescue operations and rescuers taking part in these operations, in 2005 there was a drop in the number of accidents and that of rescuers injured in these accidents. The number of accidents fell by 160, including a decrease in the number of individual accidents by 158 and the a fall in the number of group accidents by 2. The number of persons suffering from slight injuries fell substantially (by 168 persons compared with 2004). The number of those affected by serious incidents was also reduced by 2 and the number of fatalities dropped from 8 to 3.

Just as in 2003 and 2004, the largest number of accidents among firemen occurred under the conditions of “exercises and training”; but it dropped by 62 accidents with respect to the previous year.

Despite a drop in their number compared in 2004, the “incorrect behaviour and carelessness” continued to be the most numerous reasons for rescuers’ injuries, the most frequent events causing incidents included “stumbling, slipping and losing balance”, while the largest number of the effects of injuries comprised “bone fractures, ruptures and dislocations”.